

СПРАВА «КУЗЬМЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF KUZMENKO v. UKRAINE)

(Заява №49526/07)

Стислий виклад рішення від 09 березня 2017 року

У 2007 році на підставі постанови Деснянського районного суду м. Чернігова (далі — районний суд) у квартирі заявника було проведено обшук та вилучено три мобільні телефони, які, згодом було повернуто. Заявник та члени його родини не були сторонами кримінального провадження, в рамках якого було проведено обшук.

Заявник звернувся до районного суду із адміністративним позовом про визнання дій працівників міліції протиправними та стягнення моральної шкоди, пославшись на положення Кодексу адміністративного судочинства України. Районний суд відмовив у відкритті провадження зазначивши, що справа не підлягала розгляду в порядку адміністративного судочинства, оскільки оскарження дій слідчого проводиться в порядку кримінального судочинства. Ухвалами Київського апеляційного адміністративного суду та Вищого адміністративного суду України ухвалу районного суду було залишено без змін.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявник скаржився за пунктом 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на відсутність доступу до суду у зв'язку з відмовою національних судів розглянути його скаргу на незаконний обшук квартири. Крім цього, заявник скаржився за статтею 8 Конвенції окремо та у поєднанні зі статтею 13 Конвенції на незаконний обшук його квартири та відсутність ефективних засобів юридичного захисту у зв'язку із цим.

Розглянувши скаргу заявника за пунктом 1 статті 6 Конвенції Європейський суд послався на свою попередню практику у справах проти України, в яких вже розглядав процедуру оскарження дій органів досудового слідства в порядку, встановленому Кримінально-процесуальним кодексом України. Європейський суд, серед іншого, вказав, що процедура передбачена зазначеним кодексом не забезпечувала швидкий та ефективний розгляд скарги заявника.

У цій справі Європейський суд дійшов висновку про порушення самої суті права на доступ заявника до суду і констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції з огляду на відмови національних судів розглядати позов заявника і подальше відсилання його до процедури, яка не була доступною та не забезпечувала швидкий та безпосередній розгляд позову заявника.

З огляду на свої висновки щодо порушення пункту 1 статті 6 Конвенції Європейський суд дійшов висновку, що не було необхідності окремо розглядати скарги заявника за статтями 8 та 13 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД

«1. *Оголошує* одноголосно долучити до розгляду по суті скарги за пунктом 1 статті 6 Конвенції заперечення Уряду щодо невичерпання національних засобів юридичного захисту та відхиляє їх;

2. *Оголошує* одноголосно прийнятною скаргу за пунктом 1 статті 6 Конвенції;

3. *Постановляє* одноголосно що було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції;

4. *Постановляє*, п'ятьма голосами проти двох, що немає необхідності розглядати питання щодо прийнятності та суті скарг за статтею 8 Конвенції окремо та у поєднанні зі статтею 13 Конвенції;

5. *Постановляє*, одноголосно, що:

(а) упродовж трьох місяців з дати, коли це рішення набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач повинна сплатити заявнику 1500 (одна тисяча п'ятсот) євро відшкодування моральної шкоди та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись; ця сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;